

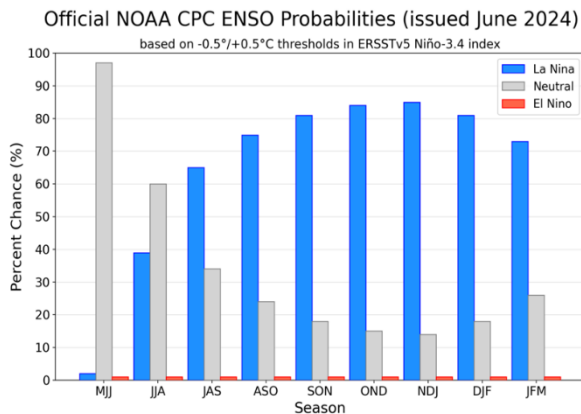

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
กรมอุตุนิยมวิทยา

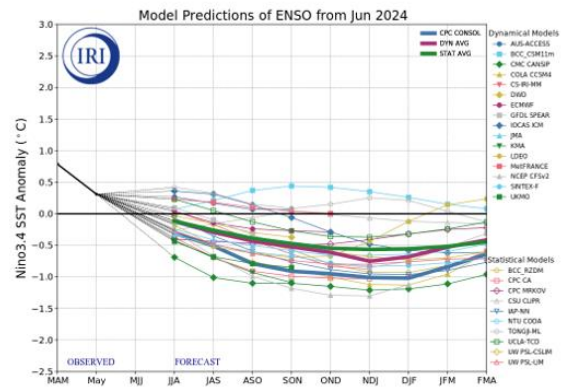
**การติดตามและการคาดการณ์ปรากฏการณ์
ที่ส่งผลกระทบต่อลักษณะอากาศ
เดือนกรกฎาคม ถึง กันยายน พ.ศ.2567
ออกประกาศ 28 มิถุนายน พ.ศ.2567**

1. ปรากฏการณ์ El Nino Southern Oscillation (ENSO)

ขณะนี้ปรากฏการณ์เอนโซอยู่ในสภาวะปกติแล้ว (Nino 3.4= 0.3) จากแบบจำลองการพยากรณ์ ENSO ของศูนย์ต่างๆ ทั่วโลก การพยากรณ์ความน่าจะเป็นของสถานการณ์ ENSO และการพยากรณ์อุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรในเดือนที่ผ่านมาเย็นลงเกือบทั่วทั้งบริเวณ ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองเชิงพลวัตแล้ว คาดว่า ปรากฏการณ์เอนโซที่อยู่ในสภาวะปกติมีความน่าจะเป็นร้อยละ 65 ที่จะเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะลานีญาในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน 2567 และจะต่อเนื่องไปจนถึงช่วงมกราคม ถึงมีนาคม 2568

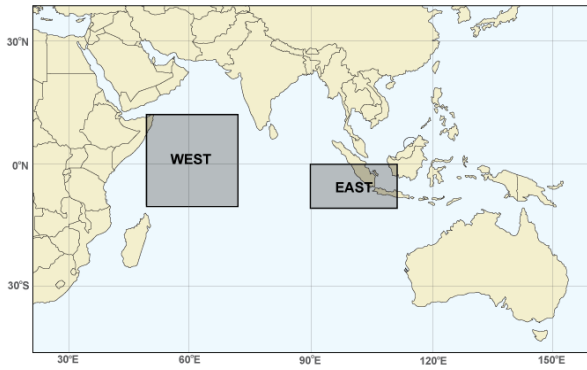
รูปที่ 1 ผลการพยากรณ์ความน่าจะเป็นของปรากฏการณ์ ENSO จากแบบจำลองของศูนย์ IRI/CPC

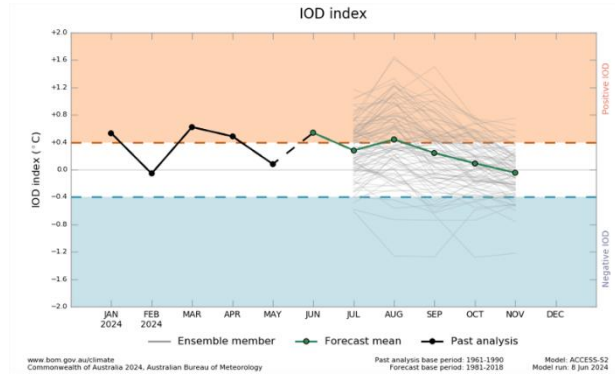
รูปที่ 2 แบบจำลองเฉลี่ยผลการพยากรณ์ค่าผิดปกติของอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณ Niño 3.4 จากศูนย์ภูมิอากาศทั่วโลกรวบรวมโดยศูนย์ IRI/CPC

2. ปรากฏการณ์ Indian Ocean Dipole (IOD)

ปรากฏการณ์ IOD หรือดัชนีวัดค่าความผิดปกติของอุณหภูมิผิวน้ำทะเล อันเนื่องมาจากการอุ่นขึ้นหรือเย็นตัวอย่างผิดปกติของอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณตอนใต้ด้านตะวันออกของมหาสมุทรอินเดียบริเวณเขตศูนย์สูตร (EAST) กับอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณด้านตะวันตกของมหาสมุทรอินเดียเขตศูนย์สูตร (WEST) ดังรูปที่ 3 เรียกว่าปรากฏการณ์ Indian Ocean Dipole จากแบบจำลองการพยากรณ์ IOD index การพยากรณ์ความน่าจะเป็นของสถานการณ์ IOD และการพยากรณ์อุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณมหาสมุทรอินเดีย ดังรูปที่ 4 พบว่า ช่วงเดือนที่ผ่านมาปรากฏการณ์ IOD ยังคงมีสถานะปกติ (Neutral) โดยมีค่าดัชนีอยู่ที่ -0.02 °C จากแบบจำลองคาดการณ์ว่า IOD มีแนวโน้มที่จะมีสถานะปกติในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2567 ซึ่ง IOD จะไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยในช่วงดังกล่าว

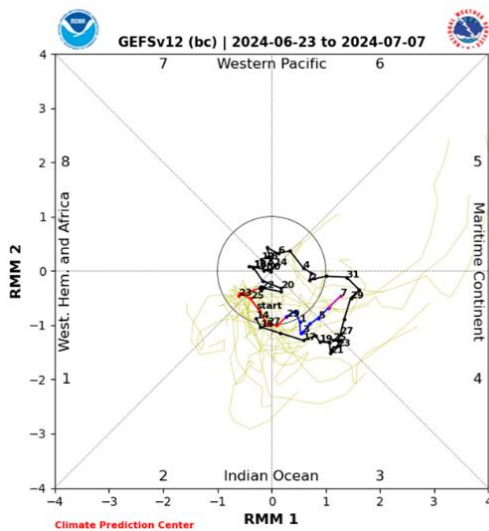
รูปที่ 3 แผนที่บริเวณ Indian Ocean Dipole จากกรมอุตุนิยมวิทยาประเทศออสเตรเลีย

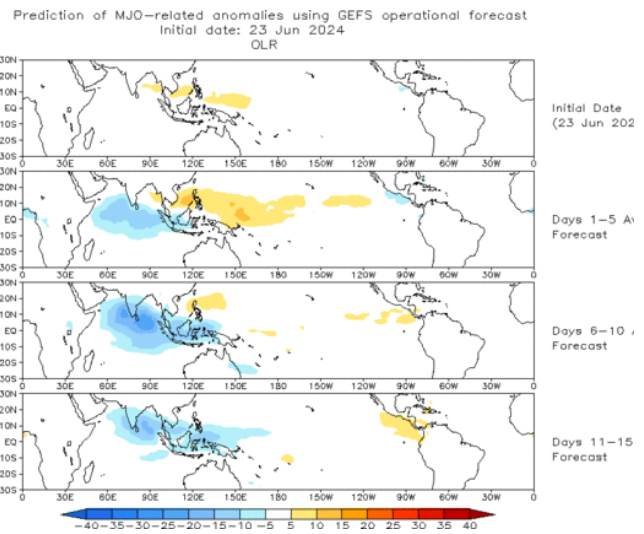
รูปที่ 4 ผลการพยากรณ์ IOD index จากแบบจำลองกรมอุตุนิยมวิทยาประเทศออสเตรเลีย

3. ปรากฏการณ์ Madden Julian Oscillation (MJO)

MJO เป็นปรากฏการณ์เกิดควบคู่กันระหว่างการไหลเวียนของบรรยากาศกับการยกตัวขนาดใหญ่ของอากาศในเขตร้อนมีช่วงการเกิดอยู่ในระหว่าง 30-60 วัน โดยจะมีการเคลื่อนตัวทางตะวันออก ซึ่งจะมีอิทธิพลหรือส่งผลกระทบต่อเกิดการเกิดฝนที่ผิดปกติในขณะที่ปรากฏการณ์ MJO เคลื่อนผ่าน โดยในช่วงต้นและกลางเดือนมิถุนายนปรากฏการณ์ MJO มีกำลังอ่อนมากและเคลื่อนที่อยู่ภายในวงกลม ผลการพยากรณ์ดัชนี MJO จากแบบจำลอง พบว่าในช่วงปลายเดือนมิถุนายนปรากฏการณ์ MJO จะเคลื่อนตัวไปทางทิศตะวันออกจากบริเวณมหาสมุทรอินเดียไปยังบริเวณ Maritime Continent แล้วมีกำลังแรงขึ้นในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม ดังรูปที่ 5 ซึ่งภาพรวมของการพยากรณ์ค่า OLR ดังรูปที่ 6 คาดการณ์ว่าปรากฏการณ์ MJO ส่งผลให้บริเวณภาคใต้ของประเทศไทยมีปริมาณฝนมากกว่าค่าปกติตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายนต่อเนื่องไปจนถึงต้นเดือนกรกฎาคม หลังจากนั้นยังคงต้องเฝ้าติดตามปรากฏการณ์ MJO อย่างใกล้ชิดต่อไป

รูปที่ 5 กราฟแสดงการพยากรณ์ MJO Index และ MJO Phase จากศูนย์ภูมิอากาศทั่วโลก โดยแบบจำลองของศูนย์ IRI/CPC

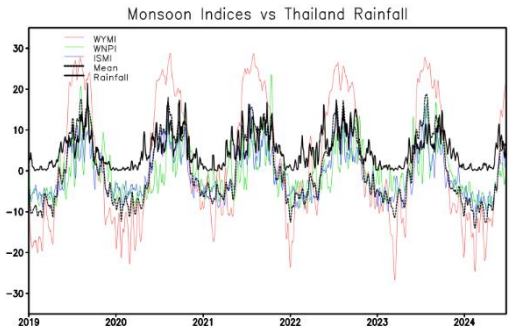
รูปที่ 6 แสดงการพยากรณ์ค่าการปลดปล่อยความร้อนจากพื้นโลก (OLR) เฉลี่ย 3 ชั่วโมง ช่วงละ 5 วันโดยแบบจำลองของศูนย์ IRI/CPC

4. ลมมรสุม (Monsoon)

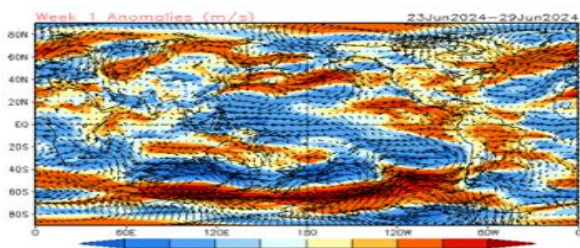
ลมมรสุม คือลมที่พัดตามฤดูกาล (ลมประจำฤดู) เป็นลมแน่ทิศและสม่ำเสมอ โดยประเทศไทยอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (Southwest Monsoon) และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Monsoon)

มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทย ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดีย มรสุมนี้จะนำมวลอากาศชื้นจากมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทย ทำให้มีเมฆมากและฝนชุกทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเล และเทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น หลังจากหมดอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้แล้ว ประมาณกลางเดือนตุลาคมจะมีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย จนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ มรสุมนี้มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงบนซีกโลกเหนือ ประเทศมองโกเลียและจีน

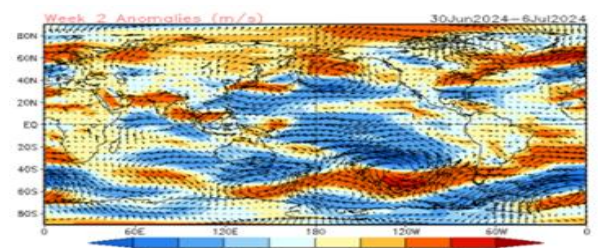
จากดัชนีลมมรสุม WYMI WNPI และ ISMI ในรูปที่ 7 ช่วงเดือนมิถุนายน 2567 ที่ผ่านมา พบว่าค่าเฉลี่ยดัชนีมรสุมแสดงให้เห็นลมตะวันตกเฉียงใต้มีค่ามากกว่าค่าปกติ และผลการคาดหมายลมที่ระดับ 850hPa (1,500 เมตร) ช่วง 4 สัปดาห์ข้างหน้า มีดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 (รูปที่ 8) มีลมตะวันออกเฉียงใต้ที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบน ส่วนทางภาคใต้มีลมตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติเล็กน้อยพัดผ่าน โดยสัปดาห์ที่ 2 (รูปที่ 9) มีลมตะวันออกเฉียงใต้ที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบน ส่วนทางภาคใต้มีลมตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดผ่าน ส่วนสัปดาห์ที่ 3 (รูปที่ 10) และ สัปดาห์ที่ 4 (รูปที่ 11) มีลมตะวันตกและลมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านบริเวณประเทศไทยตลอดทั้งประเทศ ลักษณะดังกล่าวส่งผลให้เดือนกรกฎาคม ประเทศไทยมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติ (เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของช่วงเดียวกัน ในช่วงปี 2534-2563)

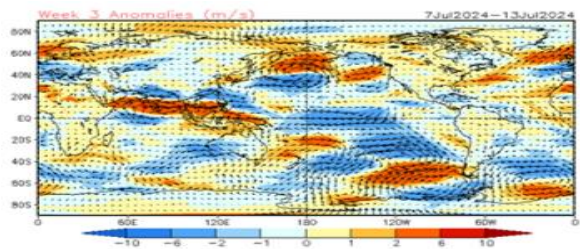
รูปที่ 7. ค่าดัชนีลมมรสุมต่างๆ และปริมาณฝนเฉลี่ยของประเทศไทย http://www.cpc.ncep.noaa.gov/products/Global_Monsoons/Asian_Monsoons/Figures/Index/ แหล่งอ้างอิงดัชนีลมมรสุม (Monsoon indices)

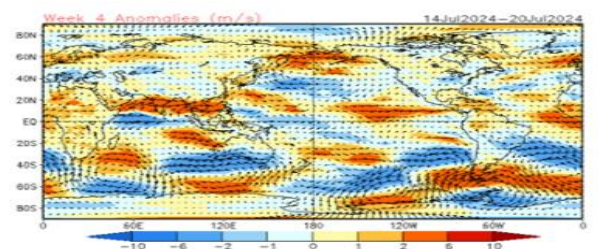
รูปที่ 8. ลมเฉลี่ยระดับ 850hPa ต่างจากค่าปกติ สัปดาห์ที่ 1 วันที่ 23-29 มิ.ย. 67

รูปที่ 9. ลมเฉลี่ยระดับ 850hPa ต่างจากค่าปกติ สัปดาห์ที่ 2 วันที่ 30 มิ.ย.-6 ก.ค. 67

รูปที่ 10. ลมเฉลี่ยระดับ 850hPa ต่างจากค่าปกติ สัปดาห์ที่ 3 วันที่ 7-13 ก.ค. 67

รูปที่ 11. ลมเฉลี่ยระดับ 850hPa ต่างจากค่าปกติ สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 14-20 ก.ค. 67